

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 14 oktober 2004 (13.01)
(OR. en)**

13495/04

**EDUC 191
SOC 482
CODEC 1121**

VOORSTEL

van: de Europese Commissie

d.d.: 13 oktober 2004

Betreft: Voorstel voor een aanbeveling van de Raad en het Europees Parlement over verdere Europese samenwerking op het gebied van de kwaliteitsborging in het hoger onderwijs

Hierbij gaat voor de delegaties het voorstel van de Commissie dat bij brief van mevrouw Patricia BUGNOT, directeur, aan de heer Javier SOLANA, secretaris-generaal/hoge vertegenwoordiger, is toegezonden.

Bijlage: COM(2004) 642 def.

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 12.10.2004
COM(2004) 642 definitief

2004/0239 (COD)

Voorstel voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

**over verdere Europese samenwerking op het gebied van de kwaliteitsborging in het
hoger onderwijs**

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. INLEIDING

De aanbeveling betreffende Europese samenwerking ter waarborging van de kwaliteit in het hoger onderwijs¹ is op 24 september 1998 door de Raad van Ministers aangenomen. In de aanbeveling worden de lidstaten opgeroepen om kwaliteitsborgingssystemen te ondersteunen of op te zetten en de instellingen voor hoger onderwijs en de bevoegde autoriteiten tot samenwerking en uitwisseling van ervaringen te stimuleren. Daarnaast wordt de Commissie verzocht om steun aan dergelijke samenwerking te verlenen en verslag uit te brengen over de verwezenlijking van de doelstellingen van de aanbeveling op Europees niveau en in de lidstaten.

Uit het verslag van de Commissie blijkt dat bij de opzet van kwaliteitsborgingssystemen en de bevordering van samenwerking op dit gebied opmerkelijke vooruitgang is geboekt. Hoewel de ontwikkelingen positief zijn, is er nog niet voldoende bereikt. Er zijn nog veel verderreikende maatregelen nodig om ervoor te zorgen dat de Europese stelsels voor hoger onderwijs beter gaan presteren en in de ogen van de eigen burgers en studenten en academici uit andere delen van de wereld transparanter en betrouwbaarder worden. In het verlengde van het onderzoek naar de tenuitvoerlegging van de aanbeveling heeft de Commissie dan ook niet alleen het verzoek gekregen om het verslag goed te keuren, maar ook om een voorstel voor een nieuwe aanbeveling van de Raad en het Europees Parlement op tafel te leggen.

De Commissie verzoekt de Raad en het Europees Parlement dan ook om goedkeuring van een nieuwe aanbeveling, die voortbouwt op de aanbeveling uit 1998 en een concrete bijdrage levert aan de te verwezenlijken onderlinge erkenning van de kwaliteitsborgingssystemen en beoordelingen in heel Europa. In deze toelichting worden de vijf stappen uit de voorgestelde aanbeveling (weergegeven in cursief) uiteengezet.

2. VIJF STAPPEN IN DE RICHTING VAN ONDERLINGE ERKENNING

A. Interne kwaliteitsborgingsmechanismen

“van alle op hun grondgebied werkzame instellingen voor hoger onderwijs de invoering of ontwikkeling van stringente interne kwaliteitsborgingssystemen te eisen.”

Verenigingen en netwerken van universiteiten hebben met steun van de Commissie verscheidene initiatieven voor de invoering van intern kwaliteitsmanagement (of anders gezegd de ontwikkeling van een "kwaliteitscultuur") bij de instellingen voor hoger onderwijs ontwikkeld (zie punt 3.3. van het verslag). Nog niet overal in Europa is er al voldoende sprake van een actieve instandhouding en verdere ontwikkeling van dit kwaliteitsmanagement. Het werk op dit gebied, waarbij vraagstukken als personeelsvoorziening en bestuur van de instellingen voor hoger onderwijs een rol spelen, moet als aanvulling op en als gedegen grondslag voor externe evaluaties bij een veel groter aantal instellingen voor hoger onderwijs in Europa ingang vinden. De Commissie zal de vooruitgang op dit punt in kaart brengen en steun blijven verlenen aan initiatieven ter bevordering van kwaliteitsmanagement.

¹ Aanbeveling 98/561/EG van de Raad van 24 september 1998 betreffende Europese samenwerking ter waarborging van de kwaliteit in het hoger onderwijs (PB L 270 van 7.10.1998, blz. 56).

B. Een gemeenschappelijke reeks standaards, procedures en richtlijnen

“van alle op hun grondgebied werkzame organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie te eisen dat ze zich bij hun beoordelingen onafhankelijk opstellen, met de elementen van de kwaliteitsborging werken die in de aanbeveling van de Raad van september 1998 vastgelegd zijn, en gebruikmaken van een gemeenschappelijke reeks standaards, procedures en richtlijnen voor kwaliteitsbeoordelingen.”

De voor het hoger onderwijs verantwoordelijke ministers hebben in september 2003 op hun conferentie in Berlijn een mandaat voor ENQA goedgekeurd. Hierin wordt ENQA verzocht “om met behulp van de aangesloten leden en in samenwerking met de EUA, EURASHE en ESIB een goedgekeurde reeks standaards, procedures en richtsnoeren voor kwaliteitsborging uit te werken”. ENQA heeft een begin gemaakt met de werkzaamheden in verband met dit mandaat en zal hierover via de werkgroep voor de follow-up op de verklaring van Bologna op de volgende ministersconferentie in Bergen in mei 2005 verslag uitbrengen. Het standpunt van de Commissie over dit deel van het mandaat wordt hieronder uiteengezet.

Standaards, criteria of referentiepunten

Standaards zijn in dit kader de criteria of referentiepunten die de organisaties voor kwaliteitsborging bij de evaluatie of accreditatie van instellingen of studieprogramma's hanteren. Een goedgekeurde reeks standaards mag evenwel geen keurslijf worden. De standaards zouden als referentiepunten moeten worden gebruikt en een reeks gemeenschappelijke begrippen moeten opleveren waarop teruggegrepen kan worden. De organisaties voor kwaliteitsborging zouden de door hen gehanteerde standaards in kaart moeten brengen en publiceren en ze moeten afzetten tegen de gemeenschappelijke referentiepunten. De verwachting is dat de referentiepunten in Europa tot meer transparantie en vergelijkbaarheid zullen leiden. Met behulp van de referentiepunten zullen de overeenkomsten en verschillen tussen de studieprogramma's zonder onderlinge harmonisatie duidelijker voor het voetlicht kunnen worden gebracht. Universiteiten en andere instellingen voor hoger onderwijs moeten de vrijheid hebben om van elkaar af te wijken, vernieuwingen door te voeren en verder te gaan dan wat in de goedgekeurde reeks standaards is vastgelegd.

Twee nieuwe reeksen standaards worden hoe langer hoe belangrijker, namelijk het voorhanden zijn van interne kwaliteitsborgingsmechanismen en het werk met leeruitkomsten en competenties. Om relevant te blijven, moeten de referentiepunten regelmatig op de nieuwste stand worden gebracht en gelijke tred houden met nieuwe kennis en de veranderende behoeften van de samenleving. Een van de manieren waarop dit bereikt kan worden, ligt in de organisatie van panelbijeenkomsten met betrokkenen, waaronder universiteitsdocenten, andere vakmensen en goede studenten/oud-studenten die op het desbetreffende gebied werkzaam zijn; de Commissie zal in het academisch jaar 2004-2005 het initiatief tot een eerste reeks panelbijeenkomsten nemen.

Procedures

Uit de ENQA-peiling² is gebleken dat de basisprocedure uit de aanbeveling van de Raad van 1998 goed werkt en bij de meeste evaluaties in grote lijnen wordt toegepast. Deze procedure, die binnen de EU wordt aanbevolen, is door de ministers in Berlijn in het ruimere kader van

² Quality Procedures in European Higher Education – An ENQA Survey, ENQA Occasional Papers 5, april 2003. <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>

de verklaring van Bologna geplaatst. Een van de wenselijke uitkomsten van dit deel van het mandaat zou een ENQA-handboek met kwaliteitsborgingsprocedures kunnen zijn, waarin op basis van good practice uit de lidstaten een aantal gemeenschappelijk aanvaarde modellen of protocollen worden beschreven. De Commissie acht de publicatie van een dergelijk handboek wenselijk. In het verlengde van de aanbeveling van de Raad uit 1998 en het communiqué van de conferentie van de ministers van onderwijs in Berlijn van 2003 gaat de Commissie uit van een systematische internationale betrokkenheid bij het bestuur van de organisaties voor kwaliteitsborging en de evaluaties.

Richtsnoeren

Richtsnoeren hebben te maken met de beginselen die bij externe evaluaties in acht moeten worden genomen. Op basis van het ENQA-mandaat zal een goedgekeurde reeks richtsnoeren of beginselen worden uitgewerkt. Een aantal van die beginselen staat nu al vast, zoals de autonomie van de instellingen voor hoger onderwijs, de publieke verantwoordingsplicht en onafhankelijkheid van externe organisaties voor kwaliteitsborging, evenwichtigheid en rechtvaardigheid. Een wenselijke uitkomst van dit deel van de operatie zou de uitwerking van een gedragscode kunnen zijn, die door alle betrokkenen kan worden onderschreven en ook in het ENQA-handboek wordt opgenomen.

C. Een Europees register van organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie

“de organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie aan te sporen om overeenkomstig de beschrijving in de bijlage en in samenwerking met vertegenwoordigende organisaties uit het hoger onderwijs een 'Europees register van organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie' in te richten en de voorwaarden voor registratie vast te leggen.”

Externe evaluaties sorteren meer effect indien de organisatie voor kwaliteitsborging op het punt van onafhankelijkheid en professionaliteit aan de hoogste eisen voldoet. Om deze reden wordt voorgesteld om de in Europa werkzame organisaties voor kwaliteitsborging zelf regelmatig aan een review te onderwerpen. De resultaten van deze reviews zouden moeten worden gepubliceerd. De ministers hebben ENQA en de daarbij aangesloten partners in Berlijn verzocht om “te onderzoeken hoe een adequaat systeem van peer reviews voor kwaliteitsborgings- en/of accreditatieorganisaties of -instanties tot stand gebracht kan worden”. De reviews van de organisaties voor kwaliteitsborging moeten uitmonden in een Europees register (een “lijst” of een “clearing house”) van organisaties voor kwaliteitsborging, waarin openbare, particuliere en op bepaalde beroepen gerichte organisaties voor kwaliteitsborging worden opgenomen die in Europa op regionale, nationale, Europese of internationale basis werkzaam of gevestigd zijn. Plaatsing van het register op internet zou tot meer acceptatie van de evaluatie- en accreditatiesystemen en beoordelingen kunnen leiden en de onderlinge erkenning van kwalificaties in Europa en daarbuiten indirect kunnen bevorderen.

Voor dit soort reviews moeten procedures en richtsnoeren worden uitgewerkt, alsook een reeks criteria waaraan een goede organisatie voor kwaliteitsborging moet voldoen. Er moet een reviewsysteem met “checks and balances” tussen de verschillende betrokkenen – instellingen voor hoger onderwijs, studenten, sociale partners en beroepsorganisaties, regeringen en de organisaties voor kwaliteitsborging – worden ontwikkeld.

Door de invoering van een register zouden de huidige en toekomstige ENQA-leden en andere in Europa werkzame organisaties voor kwaliteitsborging zelf aan kwaliteitsbeoordelingen en

evaluaties worden onderworpen. De meeste organisaties zullen zich zonder problemen in de criteria kunnen vinden en dankzij het register in het bezit komen van een kwaliteitslabel. Een register zou de kandidaat-leden ertoe kunnen bewegen om het niveau van hun werk vóór hun registratie als volwaardig lid te verbeteren. Deze organisaties zouden specifieke hulp bij het ontwikkelen van hun capaciteiten ontvangen.

D. Autonomie van de instellingen voor hoger onderwijs bij de keuze van de organisatie voor kwaliteitsborging

“op hun grondgebied werkzame instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid te geven om uit de organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie in het register een organisatie te kiezen die aan hun behoeften en profiel voldoet.”

Instellingen voor hoger onderwijs zouden de vrijheid moeten hebben om de organisatie voor kwaliteitsborging te kiezen die aan hun behoeften voldoet. Voorwaarde daarbij is wel dat de organisatie in het register is opgenomen en in eigen land als onafhankelijk en betrouwbaar bekendstaat. Er kan ook voor een organisatie uit een ander Europees land worden gekozen. Instellingen voor hoger onderwijs zouden moeten worden aangezet tot de ontwikkeling van een accreditatiestrategie. De instellingen voor hoger onderwijs dienen hun accreditatie in goede banen te leiden en na te gaan wat voor soort accreditatie het best op hun specifieke belangen aansluit. Uitgaande van een dergelijke strategie kunnen ze kiezen voor regionale, nationale of internationale accreditatie.

E. Bevoegdheid van de lidstaten om de beoordelingen te aanvaarden en daaraan gevolgen te verbinden

“de kwaliteitsbeoordelingen van alle organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie uit het Europees register als uitgangspunt te nemen voor besluiten betreffende de goedkeuring en financiering van instellingen voor hoger onderwijs, met inbegrip van besluiten ten aanzien van kwesties als de toekenningsvoorwaarden voor beurzen en studieleningen.”

De verantwoordelijkheid voor de opzet van nationale kwaliteitsborgingssystemen ligt bij de lidstaten. Zij leggen het nationale raamwerk voor kwalificaties vast. Zij zijn het ook die de instellingen voor hoger onderwijs toestemming verlenen om diploma's toe te kennen (goedkeuring van instellingen voor hoger onderwijs). De meeste instellingen voor hoger onderwijs, alsook de leningen en kredieten voor studenten, worden door de lidstaten gefinancierd. Het is dan ook aan de lidstaten om te bepalen welke soort kwaliteitsborging of accreditatie nodig is om positieve of negatieve beslissingen inzake goedkeuring of financiering te kunnen nemen.

Bij de invulling van deze verantwoordelijkheid vertrouwen de lidstaten steeds vaker op het oordeel van hun nationale organisatie(s) voor kwaliteitsborging. In een klein aantal gevallen³ hebben ze mogelijkheden in het leven geroepen om de beoordeling door een organisatie voor kwaliteitsborging uit een ander land te erkennen als gelijkwaardig aan beoordeling door de nationale organisaties voor kwaliteitsborging. Het is inderdaad maar de vraag of het werkelijk nodig is dat elk land zijn eigen kwaliteitsborgingssysteem opzet. Samenwerking kan door de bundeling van expertise en de toename aan objectiviteit en betrouwbaarheid tot schaalvoordelen en synergie-effecten leiden. België (Vlaanderen) en Nederland hebben zelfs

³ Denemarken, Duitsland en Nederland.

tot de opzet van een enkel accreditatiesysteem besloten. In dergelijke gevallen neemt een beoordeling door een organisatie voor kwaliteitsborging uit het buitenland de plaats in van een beoordeling door een nationale organisatie en worden eventuele volgende goedkeurings- of financieringsbesluiten op die beoordeling gebaseerd.

De Commissie vindt het een positieve ontwikkeling dat de deuren voor organisaties voor kwaliteitsborging uit andere Europese landen opengaan. Door de hieruit voortvloeiende concurrentie worden organisaties voor kwaliteitsborging tot verbeteringen in eigen huis en in hun dienstverlening aangezet en kunnen de door hen verleende evaluatie- en accreditatiediensten naar een internationaal, resp. Europees niveau worden getild. Dit kan op zijn beurt weer een positieve uitwerking hebben op de kwaliteit van het werk dat ze afleveren. Ook kan dit tot specialisatie van de organisaties voor kwaliteitsborging leiden. Sommige organisaties zouden voor een regionale, nationale of Europese taakstelling kunnen kiezen. Andere zouden zich kunnen gaan toelagen op de evaluatie van instellingen of bepaalde studierichtingen (bijv. technische opleidingen) of op de studierichtingen in een bepaalde tak van wetenschap (zoals in de menswetenschappen of de sociale wetenschappen). Wordt transnationale kwaliteitsborging op deze wijze mogelijk gemaakt, dan zal dit ook een positief effect hebben op de onderlinge erkenning van kwaliteitsborgingssystemen, kwaliteits- of accreditatiebeoordelingen en daardoor ook op de onderlinge erkenning van kwalificaties in Europees verband en daarbuiten, terwijl het initiatief bij de universiteiten en nationale autoriteiten blijft liggen.

Als alternatief zouden de lidstaten de evaluatie en accreditatie van de instellingen voor hoger onderwijs zelf in de hand kunnen houden en de instellingen voor hoger onderwijs toestemming kunnen geven om naast de nationale accreditatie van hun instelling ook om de accreditatie van de studieprogramma's te verzoeken. De instellingen voor hoger onderwijs zullen een dergelijke accreditatie niet aanvragen om rechtstreeks financiële steun van de overheid te krijgen maar veeleer met het oog op naamsbekendheid, zoals bij de opleidingen voor ingenieurs en de opleidingen bedrijfskunde al het geval is.

De meeste evaluaties en accreditaties vinden op nationaal en regionaal niveau plaats. Verwacht wordt dat de evaluaties en accreditaties op plaatselijk niveau door het werk met een “goedgekeurde reeks standaards, procedures en richtsnoeren” en de inschakeling van buitenlandse deskundigen steeds meer met elkaar vergelijkbaar en steeds Europees zullen worden. In een klein aantal gevallen is er ruimte voor transnationale evaluaties en accreditaties. In het geval van sterk geïnternationaliseerde studierichtingen, zoals voor opleidingen bedrijfskunde of geneeskunde en voor technische opleidingen, zullen de instellingen voor hoger onderwijs of hun financiers (uit de publieke of private sector) de invoering van internationale labels vanuit het oogpunt van naamsbekendheid of consumentenbescherming nuttig vinden. Bij studieprogramma's die door verschillende instellingen gezamenlijk worden aangeboden, zoals gezamenlijke masteropleidingen, zullen organisaties voor kwaliteitsborging vanzelfsprekend moeten gaan samenwerken.

De Commissie ondersteunt de invoering van en tests met transnationale evaluaties en accreditaties van al dan niet gezamenlijk aangeboden studieprogramma's en is bereid om ook steun te verlenen aan voorstellen van vakgerichte accreditatieorganisaties voor bepaalde beroepen, die op terreinen als geneeskunde en techniek aan Europese accreditatie willen gaan werken. Bij wijze van eerste stap zal de Commissie in 2004 en 2005 steun verlenen aan een klein aantal accreditatie-initiatieven die overal in Europa ten uitvoer worden gebracht. Zonder Europese accreditatie zouden instellingen voor hoger onderwijs die behoefte hebben aan een accreditatie die niet alleen in het eigen land van waarde is, wel eens in de verleiding kunnen

komen om hun heil te zoeken bij labels van buiten Europa en met name van organisaties in de Verenigde Staten.

3. CONCLUSIE

De vijf hier beschreven stappen vereisen doortastende maatregelen van de zijde van de instellingen voor hoger onderwijs, de organisaties voor kwaliteitsborging, de lidstaten en de Europese Unie. De instellingen voor hoger onderwijs dienen een stringent intern kwaliteitsmanagement in te voeren en een “accreditatiestrategie” uit te stippelen. De organisaties voor kwaliteitsborging zouden de aanbeveling uit 1998 ten volle moeten toepassen en zich moeten voorbereiden op strenge controles. De lidstaten zouden steun moeten verlenen aan de instellingen voor hoger onderwijs en hun autonomie respecteren, ook bij de keuze van de organisatie voor kwaliteitsborging. De lidstaten zouden de organisaties voor kwaliteitsborging tevens mogelijkheden moeten geven om onafhankelijk en grensoverschrijdend te opereren. Ze zouden bereid moeten zijn om beoordelingen door betrouwbare organisaties voor kwaliteitsborging te accepteren, die in andere Europese landen gevestigd zijn of op Europese schaal werkzaam zijn. De Europese samenwerking zou moeten uitmonden in een Europees “register” (“lijst” of “clearing house”) van betrouwbare organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie. Op deze manier kan de veelbesproken “onderlinge erkenning” werkelijkheid worden.

Van de nieuwe aanbeveling van de Raad en het Europees Parlement kunnen krachtige impulsen uitgaan voor de invoering van een coherent Europees kwaliteitsborgingssysteem in het hoger onderwijs, de verbetering van de kwaliteit, de erkenning van kwalificaties en de bevordering van de mobiliteit.

Voorstel voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

over verdere Europese samenwerking op het gebied van de kwaliteitsborging in het hoger onderwijs

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE EN HET EUROPEES PARLEMENT,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 149, lid 4, en artikel 150, lid 4,

Gelet op het voorstel van de Commissie⁴,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁵,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁶,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag⁷,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De uitvoering van de Aanbeveling van de Raad van 24 september 1998 betreffende Europese samenwerking ter waarborging van de kwaliteit in het hoger onderwijs is, zoals uit het verslag van de Commissie van 30 september 2004 blijkt, een doorslaand succes. Om het Europees hoger onderwijs voor de Europese burgers en studenten en academici uit andere werelddelen transparanter en vertrouwenwekkender te maken, moet evenwel nog meer verbetering in de prestaties van het Europees hoger onderwijs worden gebracht.
- (2) In de aanbeveling van de Raad is om ondersteuning voor en, indien nodig, om de ontwikkeling van transparante kwaliteitsborgingssystemen verzocht. Bijna alle lidstaten hebben nationale kwaliteitsborgingssystemen opgezet en de oprichting van een of meer organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie geïnitieerd of mogelijk gemaakt.
- (3) In de aanbeveling van de Raad is om de opname van een reeks belangrijke elementen in de kwaliteitsborgingssystemen verzocht, waaronder een interne kwaliteitsbeoordeling van de programma's of instellingen, een externe review, betrokkenheid van de studenten, publicatie van de bevindingen en internationale deelname.

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁶ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁷ PB C [...] van [...], blz. [...].

- (4) Deze elementen hebben in het algemeen in alle kwaliteitsborgingssystemen gestalte gekregen. De Europese ministers van onderwijs hebben deze elementen, in het kader van het Bologna-proces en het totstandbrengen van een Europese ruimte voor hoger onderwijs, in september 2003 in Berlijn nog eens bevestigd.
- (5) In 2000 is het European Network for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) in het leven geroepen. Steeds meer organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie uit alle lidstaten sluiten zich hierbij aan.
- (6) Op hun vergadering in Berlijn in september 2003 hebben de ministers van onderwijs “ENQA verzocht om, in samenwerking met EUA, EURASHE en ESIB, een erkende reeks standaards, procedures en richtsnoeren voor de kwaliteitsborging uit te werken, een verkenning te maken van de wijze waarop voor een passende peer review ten aanzien van de organisaties of instanties voor kwaliteitsborging en/of accreditatie gezorgd kan worden en via de werkgroep voor de follow-up in 2005 verslag uit te brengen aan de ministers”.
- (7) Ter ondersteuning van de transparantie in het hoger onderwijs en om een bijdrage te leveren aan de erkenning van kwalificaties en in het buitenland doorgebrachte studieperioden, is het wenselijk dat een positieve lijst of register van in Europa werkzame, onafhankelijke en betrouwbare organisaties voor kwaliteitsborging tot stand wordt gebracht, ongeacht of het daarbij om regionale of nationale, algemene of gespecialiseerde, publieke of private organisaties met of zonder winstoogmerk gaat.
- (8) In het kader van de te Lissabon geformuleerde strategie heeft de Europese Raad in maart 2002 in Barcelona geconcludeerd dat de Europese onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels een “*referentiepunt voor wereldkwaliteit*” moeten worden⁸,

BEVELEN DE LIDSTATEN AAN:

A. van alle op hun grondgebied werkzame instellingen voor hoger onderwijs de invoering of ontwikkeling van stringente interne kwaliteitsborgingsmechanismen te eisen.

B. van alle op hun grondgebied werkzame organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie te eisen dat zij zich bij hun beoordelingen onafhankelijk opstellen, met de elementen van de kwaliteitsborging werken die in de aanbeveling van de Raad van september 1998 zijn vastgelegd, en gebruikmaken van een gemeenschappelijke reeks standaards, procedures en richtlijnen voor de kwaliteitsbeoordelingen.

C. de organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie aan te sporen om overeenkomstig de beschrijving in de bijlage en in samenwerking met vertegenwoordigende organisaties uit het hoger onderwijs een “Europees register van organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie” in te richten en de voorwaarden voor registratie vast te leggen.

D. op hun grondgebied werkzame instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid te geven om uit de organisaties voor kwaliteitsborging of accreditatie in het register een organisatie te kiezen die aan hun behoeften en profiel voldoet.

⁸ Europese Raad van Barcelona – Conclusies van het Voorzitterschap:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

E. de kwaliteitsbeoordelingen van alle organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie uit het Europees register als uitgangspunt te nemen voor besluiten betreffende de goedkeuring en financiering van instellingen voor hoger onderwijs, met inbegrip van besluiten ten aanzien van kwesties als de toekenningsvoorwaarden voor beurzen en studieleningen,

II. VERZOEKEN de Commissie:

A. in nauwe samenwerking met de lidstaten steun te blijven verlenen aan de samenwerking tussen de instellingen voor hoger onderwijs, organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie, de bevoegde autoriteiten en andere op dit gebied werkzame instanties.

B. elke drie jaar verslag uit te brengen aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over de geboekte vooruitgang bij de ontwikkeling van de kwaliteitsborgingssystemen in de verschillende lidstaten, met inbegrip van de vooruitgang ten aanzien van de hierboven genoemde doelstellingen, en over de samenwerking op Europees niveau.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter

Voor het Parlement

De voorzitter

BIJLAGE

“Het Europees register van organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie”

Het register moet een lijst van betrouwbare organisaties worden, in wier kwaliteitsbeoordelingen de lidstaten (en overheidsinstanties in de lidstaten) vertrouwen kunnen hebben. De voornaamste uitgangspunten voor het register zijn als volgt:

1. De lijst moet in samenwerking met vertegenwoordigers van het hoger onderwijs (universiteiten en niet-universitair hoger onderwijs, studenten, docenten en onderzoekers van universiteiten) en de sociale partners worden opgesteld door vertegenwoordigers van in de lidstaten werkzame organisaties voor kwaliteitsborging en accreditatie.
2. De registratievoorwaarden moeten onder andere het volgende behelzen:
 - de toezegging dat bij het beoordelen volledige onafhankelijkheid wordt betracht,
 - erkenning door een of meer lidstaten (of overheidsinstanties in de lidstaten),
 - uitvoering van de werkzaamheden aan de hand van de gemeenschappelijke reeks standaards, procedures en richtsnoeren als bedoeld in punt 6 van deze aanbeveling,
 - een regelmatig terugkerende externe review door peers en andere deskundigen, met inbegrip van de publicatie van de criteria, methoden en bevindingen daarvan.